

Białystok, dnia 23 lipca 2019 r.

Prof. dr hab. Agnieszka Malarewicz-Jakubów
Zakład Prawa Handlowego
Katedra Prawa Cywilnego
Wydział Prawa
Uniwersytet w Białymstoku

**Recenzja w przewodzie habilitacyjnym
Pana Doktora Macieja Borskiego
w dziedzinie nauk prawnych, w dyscyplinie prawo**

W odpowiedzi na pismo Dziekana Wydziału Prawa i Administracji Uczelni Łazarskiego w Warszawie, Pani dr hab. Anny Konert z dnia 25 kwietnia 2019 r. przesłane mi w związku z decyzją Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów o powołaniu mnie jako recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym Pana doktora Macieja Borskiego, ubiegającego się o przyznanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk prawnych w dyscyplinie prawo, przedkładam recenzję.

Postępowanie habilitacyjne Pana dr Macieja Borskiego zostało wszczęte w dniu 31 grudnia 2018 r. i jest prowadzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 r. poz. 1669) i Zgodnie z wyżej wymienionym przepisem do postępowania

habilitacyjnych wszczętych i niezakończonych przed dniem 30 kwietnia 2019 r. należy stosować przepisy dotychczasowe.

Kryteria zawarte w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. 2003 Nr 65 poz. 595) znajdują się w przepisie art. 16 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym do postępowania habilitacyjnego może zostać dopuszczona osoba, która posiada stopień doktora oraz osiągnięcia naukowe lub artystyczne, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową lub artystyczną. Ocenie w niniejszej recenzji zostanie poddana aktywność naukowa Habilitanta obejmująca różne działania. Chodzi tutaj między innymi o publikacje, wystąpienia na konferencjach, współpracy z zagranicą itp.

Natomiast zgodnie z art. 16 ust. 2 ww. ustawy, osiągnięcie, o którym mowa powyżej w ust. 1, może stanowić:

- 1) dzieło opublikowane w całości lub w zasadniczej części, albo cykl publikacji powiązanych tematycznie;
- 2) zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

I. Ogólna ocena Habilitanta

Pan Maciej Borski jest absolwentem Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, na którym 1 czerwca 1999 r. uzyskał z oceną bardzo dobrą tytuł

magistra prawa, na podstawie obrony pracy magisterskiej pt. „Przedawnienie karalności przestępstw ściganych z oskarżenia prywatnego”. Studia doktoranckie rozpoczął w trybie niestacjonarnym w październiku 2002 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zwieńczeniem studiów doktoranckich było uzyskanie stopnia doktora nauk prawnych na podstawie uchwały Rady Wydziału Prawa i Administracji UŚ z dnia 19 września 2006 r. w oparciu o rozprawę doktorską pt. „Sąd Konstytucyjny Republiki Czeskiej” przygotowaną pod kierunkiem Prof. dr hab. Eugeniusza Zwierzchowskiego. Od 2001 roku Habilitant współpracuje z Wyższą Szkołą Zarządzania i Marketingu w Sosnowcu – aktualnie Wyższa Szkoła Humanitas, w której od października 2006 r. zatrudniony jest na stanowisku adiunkta w Instytucie Administracji i Prawa.

II. Ocena osiągnięcia naukowego Habilitanta w rozumieniu art. 16 ust. 2 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki

Jako osiągnięcie naukowe w rozumieniu art. 16 ust. 2 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki doktor Maciej Borski przedstawił monografię pt. Publiczne formy wspierania opiekunów osób z niepełnosprawnościami. (wyd. Oficyna Wydawnicza „Humanitas”, Sosnowiec, ss. 277 2018 r. ISBN 978-83-66165-02-1). Recenzentami wydawniczymi publikacji byli: dr hab. Piotr Ruczkowski, prof. UJK i dr hab. Michał Bożek.

Wybór tematu należy uznać za bardzo trafny. Ma on istotny wymiar teoretyczny, ale przede wszystkim duże znaczenie praktyczne w zakresie uprawnień przysługujących jednostce oraz kształtowania się sytuacji prawnej osób w trudnej sytuacji życiowej. Zdecydowanie wobec ogromnego znaczenia wsparcia opiekunów osób z

niepełnosprawnościami istnieje potrzeba uporządkowania norm publicznych form ich wspierania. Obecnie na znaczeniu zyskuje świadczenie pomocy osobom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych. Trudne do rozwiązania są szczególnie kwestie zabezpieczenia społecznego osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, zapewnienia im godnego życia i realnego wsparcia. Do tej pory w literaturze przedmiotu brak kompleksowego, wielopłaszczyznowego opracowania przedmiotowej problematyki. Monografia dr Macieja Borskiego stanowi udaną próbę wypełnienia tej luki. Jest to opracowanie, które w sposób kompleksowy, po raz pierwszy w literaturze przedmiotu, podejmuje problematykę wsparcia dokonywanego przez organy władzy publicznej na rzecz opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Do tej pory kwestia funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami nie była przedmiotem badań w nauce prawa. Celem Autora było ukazanie wsparcia udzielanego opiekunom osób z niepełnosprawnościami przez organy władzy publicznej w Polsce w sposób holistyczny, obejmujący zarówno reguły sformalizowane, jak i o nieformalnym charakterze.

Założenia badawcze dały Habilitantowi możliwość przeprowadzenia analizy wieloaspektowej. Oczekiwałabym postawienia jasnych hipotez badawczych i ich weryfikacji, co zdecydowanie ułatwiłoby sformułowanie wniosków końcowych.

Metoda badawcza zastosowana przez Habilitanta została przez niego określona jako „metoda Pawła Chmielnickiego”. Sprowadza się ona do oceny skutków regulacji prawnych oraz identyfikacji celów i funkcji jako efektu rekonstrukcji schematu działania obejmującego działania sformalizowane prawnie. Wybór tej metody do analizy w przedmiotowej monografii jest jak najbardziej trafny, ale na etapie rozprawy habilitacyjnej oczekiwałabym dokładnego opisanie metody i narzędzi badawczych. Prawidłowe skorzystanie z metody badawczej to bardzo duży atut pracy naukowej i Habilitantowi nie można odmówić umiejętności jej stosowania. Jednakże, tradycyjnie przy pracach

naukowych na stopień, przyjęło się dokładne wskazywanie, opisywanie metod badawczych, z których się korzysta oraz wyjaśnienie przyczyn nieskorzystania z innych metod badawczych. Tego w ocenianej rozprawie brakuje.

Strukturę monografii należy uznać za trafną. Autor rozpoczął od wskazania materialnych źródeł norm prawnych dotyczących metod wspierania opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Zanalizował wsparcie społeczne jako źródło nieformalnych regulacji działania. Podkreślił wzrost zainteresowania państwa sferą zabezpieczenia praw jednostek poprzez kształtowanie prawno-instytucjonalnych form wsparcia osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów. Reguły, które początkowo miały charakter nieformalny i wiązały się ze wspieraniem osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów przez członków rodziny ulegały ciągłej modyfikacji i formalizowaniu. Wpływały na to, zdaniem Habilitanta, czynniki polityczne i zmiany o charakterze społecznym. Autor słusznie postuluje, że udzielanie przez państwo pomocy osobom z niepełnosprawnościami i ich opiekunom powinno mieć charakter formalny i może być uzupełniane nieformalnym wsparciem przez członków rodzin, a nie odwrotnie.

Rozdział drugi pracy omawia etapy formalizacji reguł pomocy społecznej. Autor zaproponował alternatywny wobec kelsenowskiego model tworzenia prawa, obejmujący poszczególne etapy formalizacji reguł pomocy społecznej: od formułowania oczekiwań przez włączanie problemu do dyskursu prowadzonego przez władzę, włączanie postulatów do programów politycznych, przeniesienie normy programowej do aktu wewnętrznego, aż do rozwijania regulacji prawa wewnętrznego w aktach prawa powszechnie obowiązującego. Są to rozważania bardzo ciekawe, szczególnie, że Habilitant nie zastępuje całkowicie kelsenowskiej kaskady norm, a jedynie ją uzupełnia.

Część trzecia dysertacji jest analizą celowościowej wykładni przepisów dotyczących wspierania opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Jest to kompleksowe omówienie oczekiwań i intencji źródeł oraz dysponentów schematu działania. Zauważa on szereg wad

istniejącego modelu, np. uważa, że błędnie jest zdefiniowane wczesne wspomaganie rozwoju dziecka zagrożonego niepełnosprawnością (np. dzieci z grupy ryzyka okołoporodowego). Widzi również deficyt wsparcia mieszkaniowego osób z niepełnosprawnościami i niekonsekwentne wspieranie przez państwo aktywizacji zawodowej opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Negatywnie ocenia podejmowane przez państwo próby zwiększenia dostępu do specjalistycznych usług opiekuńczych dla szczególnej kategorii osób z zaburzeniami psychicznymi, wymagających szczególnego wsparcia: osób ze spektrum autyzmu i z niepełnosprawnością sprzężoną.

Rozdział czwarty pracy omawia funkcjonalną wykładnię przepisów dotyczącą wpierania opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Prezentuje on funkcje przyjętych rozwiązań schematu działania w odniesieniu do określonych podmiotów (użytkowników, beneficjentów i maleficientów). Wskazuje na wadliwie działający system finansowania zajęć dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością (maksymalnie 1 godzina tygodniowo). Programy wsparcia proponowane przez państwo Autor ocenia pozytywnie (program wsparcia mieszkaniowego i program aktywizacji zawodowej opiekunów), ale widzi olbrzymią rozbieżność między planami a możliwościami finansowymi. Powoduje to, że wsparcie realne pozostaje jedynie hasłem politycznym.

Część piąta monografii jest weryfikacją spełniania przez organy publiczne obowiązków w zakresie wspierania opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Rozważania w tym rozdziale są bardzo ciekawe, ale odnoszę wrażenie, że mają charakter publicystyczny, a nie są dojrzałą analizą prawną. Przedstawianie dylematów sądów w kontekście konkretnych spraw, które miałyby zilustrować spełnianie przez organy publiczne obowiązków w zakresie wpierania opiekunów osób z niepełnosprawnościami w rzeczywistości jest taką fragmentaryczną ilustracją, całkowicie indywidualnie „narysowaną”. Habilitant zwraca uwagę na bardzo istotne problemy z praktycznego punktu widzenia, ale na tym etapie rozwoju naukowego oczekiwałabym gruntownej

analizy prawnej, a nie jedynie wniosku, że „sąd w wyroku pominął zupełnie ratio legis, jakim kierował się ustawodawca (...)” (s. 214).

Część szósta dysertacji omawia przesłanki oceny skuteczności norm prawnych dotyczących wspierania opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Habilitant potwierdził tezę, że normy prawne dotyczące wsparcia opiekunów osób z niepełnosprawnościami powinny być analizowane z perspektywy stosowania wykładni dynamicznej. Na funkcjonalność systemu wsparcia niekorzystnie, zdaniem Habilitanta wpływa mnogość aktów prawnych odrębnie określających zakres i warunki różnych form wsparcia. Trudności interpretacyjne, brak informacji skomplikowany system instytucjonalnego wsparcia nie sprzyjają realnej pomocy opiekunom osób z niepełnosprawnościami.

Pracę wieńczy zakończenie, które w znacznej części jest powtórzeniem wniosków prezentowanych po każdym rozdziale. Oczekiwałam wniosków pogłębionych rozszerzających wcześniejsze podsumowania.

Praca charakteryzuje się precyzyjnym a jednocześnie zrozumiałym językiem. Monografia obfituje w szereg wniosków, które mogą mieć znaczenie praktyczne. Biorąc pod uwagę oryginalność wyboru tematu, wieloaspektowość analizy, szerokie wykorzystanie piśmiennictwa, mimo braku starannie dobranej argumentacji prawniczej, stwierdzam, że monografia dr Macieja Borskiego „Publiczne formy wspierania opiekunów osób z niepełnosprawnościami” spełnia wymogi określone w art. 16 ust. 2 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, stanowiąc znaczny wkład Autora w rozwój nauk prawnych.

III. Ocena pozostałych prac naukowych i twórczych prac zawodowych Habilitanta

W okresie od uzyskania stopnia doktora Maciej Borski wykazał się aktywnością naukową w licznych obszarach badawczych. Na aktywność naukową Habilitanta składa

się przede wszystkim ponad 60 przedstawionych do recenzji publikacji naukowych, powstałych już po uzyskaniu stopnia doktora nauk prawnych. Należy do nich: 5 monografii, w tym 2 monografie wieloautorskie, rozdziały w 2 podręcznikach, 27 artykułów w czasopismach międzynarodowych i krajowych, 24 rozdziały opublikowane w monografiach zbiorowych oraz autorstwo recenzji naukowej i sprawozdań z ogólnopolskich konferencji. Jest to liczba imponująca, na tle innych postępowań habilitacyjnych, gdzie Habilitanci przedstawiają znacznie skromniejszy dorobek naukowy.

Obszary badawcze dr Macieja Borskiego wykraczają poza tematykę rozprawy habilitacyjnej, dotyczącej publicznych form wspierania opiekunów osób z niepełnosprawnościami.

Pierwszym zagadnieniem prawnym, będącym w obszarze zainteresowań Habilitanta, jest **system stanowienia prawa w Rzeczypospolitej Polskiej**. W ramach tego obszaru Habilitant jest autorem 13 tekstów, są to między innymi takie publikacje, jak: „Postępowanie ustawodawcze w Polsce – prawo, zwyczaje i praktyka”, której dr Maciej Borski jest współautorem. Artykuły: „Postępowanie z projektami kodeksów jako przykład szczególnego trybu ustawodawczego”; „Postępowanie z projektem pilnym jako przykład szczególnego trybu ustawodawczego w polskim porządku prawnym – próba oceny z perspektywy praktyki parlamentarnej”; „Ustawa budżetowa jako akt zarządzania finansowego państwem – wybrane aspekty prawne” - artykuły te stanowią szczegółowe rozważania poświęcone szczególnym procedurom legislacyjnym. Publikacje pt: „Inicjatywa ludowa instrumentem presji na prawodawcę?”, „Obywatelska inicjatywa ustawodawcza w polskim porządku prawnym – próba oceny z perspektywy praktyki parlamentarnej” oraz „Inicjatywa ludowa jako instytucja dialogu społecznego” są wynikiem badań Habilitanta nad kwestią inicjatywy ludowej jako specyficznej formy demokracji bezpośredniej, która jest coraz częściej wykorzystywana przez obywateli. Dr Maciej Borski w publikacjach „O potrzebie reformy polskiego systemu stanowienia

prawa", „Kilka uwag na temat słabości polskiego systemu stanowienia prawa”, „Is a comprehensive reform of the law-making process necessary in Poland? A voice in the discussion” podjął próbę wskazania elementów procesu stanowienia prawa wymagających szybkiej zmiany oraz sformułował wnioski de lege ferenda skierowane pod adresem ustawodawcy.

Kolejnym kierunkiem badań doktora Macieja Borskiego są **zagadnienia z zakresu prawa wyborczego**, z których szczególnie wnikliwym badaniem Habilitant poddał problem agitacji wyborczej. Analiza zagadnienia oraz chęć poszukiwania rozwiązań umożliwiających uzdrowienie zachowań, które obserwujemy podczas kampanii wyborczych, a które nie są zgodne z prawem wyborczym zaowocowała 4 publikacjami. Habilitant zwraca uwagę, że obecnie w prawie wyborczym istnieje poważna luka uniemożliwiająca zidentyfikowanie i skuteczne przeciwdziałanie prowadzeniu agitacji jeszcze przed formalnym rozpoczęciem kampanii wyborczej. Zdaniem Habilitanta wynika to z faktu, że w kodeksie wyborczym wskazano jedynie, że zabroniona jest agitacja wyborcza przed ogłoszeniem wyborów, bez precyzyjnego określenia jakie konkretnie działania uważa się za agitację.

W ramach zagadnień dotyczących prawa wyborczego Maciej Borski badaniom poddał także kwestię alternatywnych metod głosowania, w szczególności w przypadku możliwości wykorzystania tych metod przez osoby z niepełnosprawnościami. Jako jedną z alternatywnych metod głosowania Habilitant wskazuje głosowanie przez pełnomocnika („Czy głosowanie przez pełnomocnika może być antidotum na przymusową absencję wyborczą osób niepełnosprawnych?”), autor wskazuje zarówno pozytywne jak i negatywne skutki zastosowania tej metody. Kolejną z metod głosowania, której badaniem zajął się Habilitant jest głosowanie korespondencyjne. W swoich rozważaniach na ten temat skupił się na kwestii tego, czy ta metoda może wpłynąć na zmniejszenie absencji wyborczej osób z niepełnosprawnościami, oraz czy metoda ta jest popularna. Habilitant

skupił się również na kwestii uprawnień przysługujących osobom z niepełnosprawnościami przewidzianych przez polską ordynację wyborczą. Rozważania podejmowane przez dr Macieja Borskiego w ramach zagadnień z zakresu prawa wyborczego co do zasady skupiają się wokół problematyki realizacji uprawnień wyborczych przez osoby z niepełnosprawnościami co wskazuje na to, że problematyka związana z funkcjonowaniem osób z niepełnosprawnościami jest Mu bliska i poświęca jej wiele uwagi.

Trzecim nurtem zainteresowań badawczych dr M. Borskiego są **konstytucyjne zasady ustroju państwowego**, publikacje (10) powstałe w tym zakresie obejmują bardzo wiele zagadnień. Szczególnie ważne jest dotyczące godności człowieka, która jak podkreśla Habilitant, jest podstawą konstytucyjnego katalogu praw i wolności i tworzy fundament demokratycznego państwa prawnego. Również w tym zakresie Habilitant podjął problematykę dotyczącą osób z niepełnosprawnościami, efektem czego są publikacje pt.: „Prawo osób niepełnosprawnych do pomocy państwa – uwagi na tle art. 69 konstytucji”, „Obowiązki państwa w kontekście zatrudnienia osób niepełnosprawnych – kilka refleksji na tle wybranych regulacji konstytucyjnych”. Habilitant uznał w nich, że potrzebne są stabilne rozwiązania prawne umożliwiające realizację przyjętego w konstytucji modelu zabezpieczenia praw osób z niepełnosprawnościami. Pod rozwagę poddał także fakt, że dyskryminowanie w zakresie stosunków zatrudnieniowych osób z niepełnosprawnościami jest szczególnie dolegliwe dla tych osób, które są dyskryminowane w wielu aspektach życia codziennego.

Ostatnim, z prezentowanych przez Habilitanta, zagadnieniem będącym w obszarze jego zainteresowań badawczych są **instytucje ustrojowe państw europejskich**. Habilitant szczególnej analizie poddał instytucje ustrojowe Republiki Czeskiej. W ramach prowadzonych badań skupił się na Sądzie Konstytucyjnym Republiki Czeskiej, któremu

poświęcił monografię pt. „Sąd Konstytucyjny Republiki Czeskiej”. Jest także autorem rozdziału w monografii wieloautorskiej poświęconego tematyce skargi konstytucyjnej w systemie Republiki Czeskiej, którą przedstawił jako najważniejszy środek ochrony podstawowych praw i wolności konstytucyjnych. Prócz działalności Sądu Konstytucyjnego Republiki Czeskiej, Habilitant badaniami objął zagadnienia związane z organem władzy wykonawczej tego państwa. Efektem tych badań są dwie publikacje: „Rząd Republiki Czeskiej jako naczelny organ władzy wykonawczej” oraz „Pozycja ustrojowa rządu Republiki Czeskiej – wybrane zagadnienia”. W tych publikacjach dr Maciej Borski poruszył kwestie związane z: powołaniem rządu, jego kompetencjami w zakresie stanowienia prawa oraz odpowiedzialnością polityczną, jaką ponosi przed parlamentem. Dr Maciej Borski analizie poddał również konstytucję Węgier, porównując aktualny stan prawny (z 1 stycznia 2012 r.) z poprzednio obowiązującym. W artykule pt. „Konstytucja nowych Węgier czy nowa konstytucja Węgier” wysunął tezę, że ustroj państwa mimo nowej regulacji nie uległ zmianie.

Zainteresowania naukowe dr Borskiego są rozległe, charakteryzuje je jednak spójność, która umożliwia rozwój i zgłębianie wiedzy. Jednoznacznie widać, że problematyka związana z funkcjonowaniem osób z niepełnosprawnościami zajmuje szczególne miejsce w jego działalności naukowej. Dlatego naturalnym następstwem dokonywanych przez Habilitanta badań i analiz nad pozycją prawną osób z niepełnosprawnościami w Polsce oraz tego, jak ich sytuacja wpływa na codzienność funkcjonowania ich opiekunów, jest wydanie monografii pt. Publiczne formy wspierania opiekunów osób z niepełnosprawnościami.

IV. Ocena osiągnięć dydaktycznych, współpracy naukowej i popularyzacji nauki przez Habilitanta

Od 2006 r. Habilitant jest zatrudniony na stanowisku adiunkta w Instytucie Administracji i Prawa Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu. Ma bogate doświadczenie jako wykładowca, ponieważ prowadzi zajęcia zarówno na kierunku Prawo, jak i Administracja. Prowadzi wykłady z: Prawa Konstytucyjnego, Konstytucyjnego Systemu Organów Państwowych, Prawa Międzynarodowego Publicznego, Postępowania ustawodawczego w RP oraz Prawa Wyborczego. Jest również prowadzącym zajęcia na studiach podyplomowych na kierunkach: Administracja (Ustrój administracji centralnej) oraz Podatki i prawo podatkowe (Źródła prawa i wykładnia prawa). Od 2006 r. do dziś pod kierunkiem Habilitanta zostało obronionych około 260 prac dyplomowych i magisterskich na kierunkach: Prawo, Administracja – studia I i II stopnia. Z dokumentacji przekazanej przez Habilitanta nie wynika, żeby był promotorem, promotorem pomocniczym lub recenzentem prac doktorskich.

Dr Maciej Borski w latach od 2008 do 2017 prowadził wykłady dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku, studentów uczelni Partnerskich WSH oraz uczniów szkół ponadpodstawowych, były to między innymi wykłady pt.: „Od Traktatów Rzymskich do Traktatu Lizbońskiego – rozważania o zjednoczonej Europie”, „Podstawowe zasady prawa wyborczego – zagadnienia wprowadzające”, „Władza samorządowa w RP”. W 2016 r. w ramach sosnowskich Senioraliów prowadził porady prawne dla seniorów.

Podkreślenia wymaga również fakt, że od 1 października 2014 r. dr Maciej Borski pełni funkcję prodziekana ds. studenckich Wydziału Administracji i Zarządzania w Wyższej Szkole Humanitas w Sosnowcu, co za tym idzie jest członkiem Senatu WSH. Oprócz pełnienia funkcji prodziekana, Habilitant aktywnie działa na rzecz rozwoju Wyższej Szkoły Humanitas. Brał czynny udział w uzyskaniu przez Wydział Administracji i Zarządzania WSH uprawnień do kształcenia na kierunku prawo jak również w

utworzeniu wydziału zamiejscowego WSH we Vsetinie i Pradze. Działania te zasługują na szczególne uznanie. Dzięki swojej działalności Habilitant dwukrotnie (w 2014 i 2018 r.) został nagrodzony Nagrodą Rektora Wyższej Szkoły Humanitas.

Dr Maciej Borski w latach od 2010 do 2018 r. brał aktywny udział w 21 międzynarodowych i krajowych konferencjach. Był także członkiem komitetów organizacyjnych 10 międzynarodowych i krajowych konferencji naukowych. Do jego zadań w przeważającej większości konferencji należało między innymi: opracowanie programu konferencji oraz wybór referentów.

Habilitant brał udział w 7 międzynarodowych i krajowych programach badawczych, z czego dwoma z nich kierował.

Prócz działalności akademickiej Dr Borski jest redaktorem naczelnym punktowanego czasopisma pt. „Roczniki Administracji i Prawa” (od 2011 r.), członkiem kolegium kwartalnika „Proceedings of Scientific Works of Cherkasy state technological university. Series: Economic Sciences” (od 2017 r.), oraz członkiem kolegium redakcyjnego kwartalnika (Actual problems of native jurisprudence” (od 2017 r.) . Pełnił także funkcję zastępcy przewodniczącego komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia Badań nad Funkcjami i Źródłami Prawa „Fontes” (kadencje: 2012-2012; 2017-2021) oraz członka Komisji Nauk Prawnych i Ekonomicznych Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Katowicach (kadencje: 2010-2014; 2014-2018).

V. Konkluzje

Ocena w zakresie osiągnięć naukowo-badawczych Habilitanta, jak i ocena dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego wypada korzystnie. Dzieło dr M. Borskiego pt. „Publiczne formy wspierania opiekunów osób z niepełnosprawnościami” oceniam pozytywnie, bowiem z jego treści wynika, że wnosi znaczący wkład do nauki prawa. Jest

udaną próbą wypełnienia luki w piśmiennictwie prawniczym w tym temacie. Dotychczasowe publikacje w tej materii nie mają charakteru tak kompleksowego, wieloaspektowego opracowania problematyki poruszanej przez Habilitanta. Przedmiotem badań dotychczas były co do zasady wyłącznie kwestie związane z metodami wspierania osób z niepełnosprawnościami. Jak dotąd brak jest opracowania, w którym przedstawiono by problematykę wsparcia opiekunów osób z niepełnosprawnościami przez organy władzy publicznej.

Zarówno praca badawcza, naukowa, jak i dydaktyczna Pana dr Macieja Borskiego zasługuje na uznanie.

Po zapoznaniu się z dorobkiem Habilitanta – dr Macieja Borskiego – stwierdzam, że Jego dorobek naukowy i aktywność naukowa spełniają kryteria określone w art. 16 i 17 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65 poz. 595 ze zm.) i wnoszę o wydanie przez Komisję Habilitacyjną uchwały wyrażającej pozytywną opinię w przedmiocie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Prof. dr hab. Agnieszka Malarewicz-Jakubów